

اتصال خطوط مترویی به حرم مطهر

برای نخستین بار در دنیا، زائران می توانند مستقیماً با خطوط مترویی به یک مرکز مذهبی مشرف شوند. فاز اول خط ۳، از پایانه مسافربری تا میدان شهدا، در دهه کرامت افتتاح می شود. این خط، زائران را از طریق بزرگ ترین جزیره ایستگاهی کشور (میدان شهدا) به حرم می رساند. ایستگاه باب الجواد (ع) با طراحی منحصر به فرد، تجربه ای راحت همراه با یک زیارت دل چسب برای شما رقم می زند.

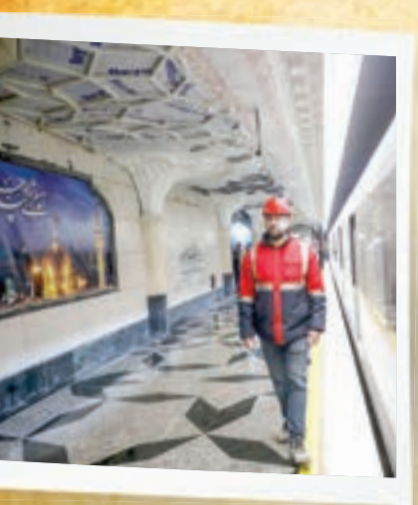
اتصال پایانه های ورودی مشهد

به زودی با راه اندازی خط ۳ مترو مشهد، پایانه های مسافربری، فرودگاه و راه آهن در ایستگاه «میدان شهدا» به عنوان قلب تپنده حمل و نقل شهری، به هم پیوند می خورند. این اتصال هوشمند، زائران را بدون نیاز به سوار شدن به خودرو، با کمترین هزینه و زمان از پایانه های مختلف و همچنین از دورترین نقاط شهری مستقیم به حرم امام رضا (ع) می رساند.

تست گرم فاز نخست خط ۳ مترو مشهد عملیاتی شد

هم زمان با نو شدن طبیعت، مشهدالرضا (ع) در آستانه تحولی بزرگ در عرصه حمل و نقل عمومی قرار دارد. فاز نخست خط ۳ مترو، این جریان حیاتی شهر، مراحل پایانی آماده سازی را سپری می کند تا کام زائران و مجاوران را به ایستگاه ملوکوتی امام هشتم را شیرین کند. این خط مترو، نه فقط یک پروژه حمل و نقلی، بلکه گامی در راستای تکمیل زائران و تسهیل زیارت است. خط ۳ با اتصال مستقیم به حرم مطهر، رؤیای دسترسی آسان و سریع به این مکان مقدس را برای میلیون ها دلداده محقق می کند. زائران می توانند با آسودگی خاطر از فرودگاه، راه آهن و پایانه های مسافربری، خود را به حرم امام رضوی برسانند. علاوه بر این، خط ۳، با عبور از نقاط کلیدی شهر و پیوند با دیگر خطوط مترو، نقش بی بدلی در یکپارچه سازی شبکه حمل و نقل مشهد ایفا می کند. مشهد با افتتاح این فاز، به عنوان نخستین شهر مذهبی جهان که ایستگاه مترو در جوار حرم مطهر دارد، برگ زرینی در تاریخ خود ثبت می کند. افتخاری که نشان از میزبانی شایسته از زائران و دلدادگان امام مهربانی ها دارد.

۴۰۰ میلیارد تومان هر کیلومتر حفاری	۳۵۰۰ میلیارد تومان ساخت هر کیلومتر مترو	۱۲۰/۰۰۰ میلیارد تومان هزینه ساخت و تجهیز خط ۳ مترو
۸۰/۰۰۰ میلیارد تومان بودجه هزینه شده تاکنون برای ساخت خط ۳	۱/۲۰۰/۰۰۰ یورو هزینه هر واگن قطار شهری	۱۵ دقیقه سرفاصله حرکت قطار در خط ۳

معماری خاص ایستگاه باب الجواد (ع)

ایستگاه باب الجواد (ع)، نگینی درخشان در فاز یک خط ۳ متروی مشهد، با معماری الهام گرفته از حرم مطهر رضوی، تجربه ای منحصر به فرد از سفر را رقم می زند. طراحی این ایستگاه به گونه ای است که زائران پس از خروج، مستقیماً وارد صحن حرم می شوند و هارمونی بصری بی نظیری را تجربه می کنند. برای این طراحی متفاوت، ۱۵ میلیارد تومان هزینه شده، اما این سرمایه گذاری با توجه به ویژگی ها و جذابیت های ایستگاه، کاملاً توجیه پذیر است و فضایی بصری و آرامش بخش را برای زائران به ارمغان می آورد.

فعالیت شبانه روزی ۴ هزار نفر

توسعه خطوط مترویی مشهد اولویت دوره ششم مدیریت شهری مشهد است. برای تحقق اهداف مدیریت شهری در این حوزه ۴ هزار نفر از همکاران پرتلاش قطار شهری، شبانه روز در خطوط ۳ و ۴ فعالیت می کنند. این افراد، با کار طاقت فرسا در عمق چهل متری زمین و شیفت های هشت ساعته، بدون دسترسی به بیرون، در حال ساخت آینده حمل و نقل مشهد هستند.

توسعه خطوط مترویی مشهد

توسعه خطوط متروی مشهد با جدیت ادامه دارد. حفاری تونل های خطوط ۳ و ۴ با استفاده از دودستگاه حفار TBM با سرعت مناسب در حال انجام است. تا بهمن ۱۴۰۳، بیش از ۴ کیلومتر از خط ۴ به طول ۱۷/۵ کیلومتر حفاری شده است. پیش بینی می شود در صورت تأمین منابع مالی، حفاری این خط تا پایان سال ۱۴۰۴ یا اوایل ۱۴۰۵ به پایان برسد. پس از پایان حفاری ساخت ۱۵ ایستگاه خط ۴ آغاز خواهد شد.

ایستگاه محبوب برای مسافران

ایستگاه پایانه مسافربری امام رضا (ع)، دروازه مترویی زائران به حرم مطهر رضوی است. این ایستگاه در عمق هجده متری با دوطبقة و سکوی صدویست متری ساخته شده است. ۱۴ پله برقی و ۴ آسانسور دسترسی آسان و به ویژه برای معلولان و سالمندان را فراهم می کند. با این ایستگاه، مسافران برون شهری به راحتی به شبکه مترو متصل شده و مستقیماً به زیارت می روند.

خط ۱ طول خط ۱۹ کیلومتر بهره برداری ۱۳۸۹ پایانه وکیل آباد تا فرودگاه	خط ۲ طول خط ۱۴/۵ کیلومتر بهره برداری ۱۳۹۵ بولوار فکوری تا انتهای بولوار طبرسی	خط ۳ طول خط ۳۰ کیلومتر بهره برداری ۱۳۹۵ شهرک ابوذر تا امیریه	خط ۴ طول خط ۱۷/۵ کیلومتر آغاز حفاری از ۱۴۰۰ انتهای خواجهر بیگ تا شهرک شهید رجایی
--	--	---	---

بزرگ ترین ایستگاه جزیره ای خاورمیانه

ایستگاه میدان شهدا، برگ زرین مهندسی بومی در فاز نخست خط ۳ مترو مشهد، لقب بزرگ ترین ایستگاه جزیره ای خاورمیانه را یکدک می کند. این ایستگاه زیرزمینی با عمق ۴۳ متر، در دوطبقة و با مساحت ۲ هزار و ۱۷ متر مربع، محل تلاقی خطوط ۳ و ۴ متروست. ایستگاه شهدا با امکاناتی نظیر ۵۰ پله برقی و ۱۰ آسانسور، نه تنها به مسافران اداری و تجاری خدمات ارائه می دهد، بلکه با رعایت اصول پدافند غیر عامل و ایمنی، با سیستم های تهویه تونلی و اطفای حریق، سفری امن و آسوده را برای شهروندان رقم می زند.

تکیه حداکثری بر توان داخلی

در احداث خط ۳ مترو مشهد، تکیه بر توان داخلی به اوج خود رسیده است. پس از تولید ریل ملی از سوی ذوب آهن اصفهان و استفاده موفقیت آمیز از آن در خطوط مترو، پله برقی های تولید داخل نیز به عنوان دومین محصول استراتژیک ملی در این خط به کار گرفته شده است. این اقدام، علاوه بر مقابله با تحریم ها و صرفه جویی در هزینه ها، گامی مهم در حمایت از تولید ملی و خودکفایی کشور است.

ارزان ترین حمل و نقل عمومی کشور

مترو مشهد، با وجود کیفیت و خدمات بالا، ارزان ترین سیستم حمل و نقل عمومی در کشور است. هزینه تمام شده هر سفر با قطار شهری ۱۹۰ هزار ریال و با اتوبوس ۱۳۵ هزار ریال است، در حالی که مسافران تنها ۱۵ هزار ریال پرداخت می کنند. این تعرفه پایین، در مقایسه با دیگر شهرهای کشور که دست کم ۳۰ هزار ریال دریافت می کنند، نشان دهنده تعهد مدیریت شهری برای ارائه خدمات مقرون به صرفه به زائران و شهروندان است.

هر کیلومتر ۴ همت

با افزایش نرخ ارز، هزینه های ساخت مترو به شدت افزایش یافته است. حفاری هر کیلومتر قطار شهری از ۳۰۰ میلیارد تومان به ۴۰۰ میلیارد تومان رسیده و ساخت آن به ۲۵۰ میلیارد تومان افزایش یافته است. خط ۳ مترو به ۱۲۰ هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد که تاکنون ۸۰ هزار میلیارد ریال آن تأمین شده است. به گفته شهردار مشهد هزینه هر کیلومتر مترو معادل ۵۰ میلیون دلار یا حدود ۴ همت است که با آن می توان ۳۵۰ اتوبوس خرید. با وجود چالش افزایش هزینه ها توسعه خطوط مترو به عنوان بزرگ ترین اولویت دوره ششم مدیریت شهری مشهد ادامه دارد.

خط ۳ در یک نگاه

خط ۳ مترو مشهد شامل چهار فاز است که فاز های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب از میدان شهدا تا امامت ۴۹، از قاسم آباد تا انتهای بولوار امیریه و از پایانه امام رضا، تا شهرک ابوذر ادامه دارد. این پروژه در مجموع سی کیلومتر طول خواهد داشت. پیش بینی می شود با بهره برداری از این خط، روزانه ۶۰۰ هزار مسافر جابه جا شوند و با اتصال به خطوط دیگر، این رقم به یک میلیون نفر برسد.

مشارکت در تولید: شهر آرا مشهد
تایپ: شهر آرا مشهد
طراحی: شهر آرا مشهد
نگار: شهر آرا مشهد
انتشار: شهر آرا مشهد

شب سرنوشت ساز

چقدر برای شب قدر آماده‌اید؟

به شبی فکر کنید که می‌تواند سرنوشت یک سال شما را رقم بزند؛ شبی که فرشتگان فوج فوج به زمین می‌آیند و رحمت الهی بر بندگان جاری می‌شود. این شب، شب قدر است؛ شبی که قرآن در آن نازل شده و ارزش آن از هزار ماه عبادت بیشتر است! اما چگونه می‌توان از این فرصت بی‌نظیر بهره برد؟ رازهای این شب پرفضیلت چیست؟ در ادامه، سفری معنوی به شب قدر خواهیم داشت و با بررسی اعمال، فضائل و روایات مربوط به آن، راهی برای نزدیکی بیشتر به معبود و رقم زدن بهترین سرنوشت خواهیم یافت. آماده‌اید؟

آیت... سیدان

علی (ع) تجسم عینی عدالت

نداشت به اینکه حضرت امیر(ع) به او کمک کنند و در ظلم او شریک شوند.

انتظار امام علی(ع) از شیعیان

این طور نیست که امام علی(ع) چون حقشان غصب و بر وجود مبارکشان ظلم‌های بسیار روا داشته شد، سکوت کرده و منتظاری خود از شیعیان و محبان را بیان نکرده باشند، بلکه حضرت امیر(ع) از انتظار دارند در مسیر حق و عدالت حرکت کنیم، از اندیشه، سخن و عمل ایشان الگو و الهام بگیریم و پیروی کنیم و تلاشمان بر این باشد که در همه شئون زندگی بر مدار عدل، عمل کنیم و رضای پروردگار را در نظر بگیریم.

آنچه باعث شده است با وجود مظلومیت، علی بن ابیطالب(ع) تجسم عینی عدالت و الگوی عدالت‌طلبان عالم در طول تاریخ باشند، آن است که با وجود تحمیل چنین ظلمی به ایشان، هرگز و هرگز حتی به قدر ذره‌ای از عدل کوتاه نیامدند و عدالت را حتی در حق دشمنان خود رومی داشتند. چنان‌که از ایشان نقل شده است: «اگر همه عالم به من داده شود برای اینکه گندمی از دهان مورچه‌ای بگیرم، هرگز چنین نخواهم کرد». عدالت امام علی(ع) شامل دوست و دشمن می‌شد و در این باره هیچ‌گونه تمایز و تبعیضی قائل نمی‌شدند؛ چنان‌که هیچ مظلومی در ارتباط با ایشان خائف و ترسان نبود که ممکن است در حقیقت ظلمی شود و هیچ ظالمی طمع

احیای معنی چه؟

احیای یا شب‌زنده‌داری به معنای شب را به دعا و عبادت گذراندن، از سنت‌های مهم اسلامی است. در احادیث، احیای شب‌های قدر، شب اول ماه رجب، شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان توصیه شده است. به گفته مفسران براساس سوره مزمل، در صدر اسلام شب‌زنده‌داری به قصد نماز شب حدود یک سال بر پیامبر(ص) واجب بود و مسلمانان در کنار پیامبر(ص) آن را به جای می‌آوردند، اما پس از حدود یک سال، خداوند در این حکم، تخفیف قائل شد و تهجد، جای شب‌زنده‌داری را گرفت.

شب‌ی برتر از هزار ماه

در مورد اهمیت شب قدر همین قدر بس که خداوند سوره‌ای درباره این شب، نازل فرموده است و در این سوره خطاب به پیامبرش می‌فرماید: «وَمَا أَزَاكَ مَا لَيْلَةَ الْقَدْرِ: و تو چه می‌دانی که شب قدر چیست؟» آن‌گاه خداوند بدون فاصله به عظمت و بزرگی آن شب اشاره کرده، می‌فرماید: «لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ؛ شب قدر از هزار ماه بهتر است». شخصی خدمت امام باقر(ع) عرض کرد: «مراد از اینکه شب قدر بهتر از هزار ماه است، چیست؟». ایشان فرمودند: «انجام هر کار شایسته‌ای مانند نماز، زکات و انواع خوبی‌ها در آن شب، برتر از هر کار شایسته‌ای است که در مدت هزار ماه که شب قدر در آن نیست، انجام شود».

بهترین اعمال شب قدر

برای تشخیص اینکه بهترین عمل چیست، باید به فرمایش‌های معصومین(ع) مراجعه کرد؛ مشابه همین سؤال را امام علی(ع) از رسول خدا(ص) پرسیدند، با این مضمون که «ای رسول خدا! بهترین اعمال در ماه مبارک چیست؟». حضرت پاسخ فرمودند: «ای ابوالحسن! بهترین اعمال در این ماه، پرهیز از محرمات است». فراموش نکنیم که این پاسخ «پرهیز از محرمات»، پاسخ یک معصوم به معصوم دیگر است، پس به طریق اولی برای ما انسان‌های معمولی، این نکته حیاتی است که بدانیم در تمامی اوقات به خصوص ماه مبارک رمضان، که شب‌های قدر را نیز شامل می‌شود، بهترین اعمال این است که از محرمات الهی بتوانیم دوری کنیم.

فضایل شب قدر

شب قدر یا لیلۃ القدر، شبی با ارزش و پرفضیلت نزد مسلمانان و شب نزول قرآن و شب مقدر شدن امور انسان‌هاست. طبق برخی روایات شیعه، مقدرات انسان‌ها به امام زمان(عج) عرضه می‌شود. زمان دقیق این شب معلوم نیست، ولی طبق بسیاری از روایات، در ماه رمضان واقع شده است و یکی از شب‌های نوزدهم، بیست و یکم یا بیست و سوم است.

توصیه روایات به احیای

از میان شب‌های متعددی که احیای آن‌ها در روایات سفارش شده است، شب‌زنده‌داری در شب‌های ماه رمضان به‌ویژه دهه آخر آن، به سبب احتمال واقع شدن شب قدر در آن‌ها، در میان مسلمانان و به‌ویژه شیعیان مورد توجه بیشتر بوده است؛ براساس حدیثی از امام باقر(ع) هر که شب قدر را احیا بدارد، گناهانش بخشیده می‌شود؛ هر چند به عدد ستارگان آسمان، سنگینی کوه‌ها و وسعت دریاها باشد (فضائل الاشهر الثلاثة، ص ۱۱۸). همچنین در روایتی از امام علی(ع)، احیای چهار شب یعنی شب اول ماه رجب، شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان، توصیه شده است (وسائل الشیعه، قم، ج ۷، ص ۴۷۸).

مشهد خانه همه ایرانی‌هاست

در سفری به کوچه‌های مشهد، می‌توانید با آداب و رسوم نوروزی اقوام ایران آشنا شوید

مشهد، نه فقط یک شهر، بلکه شاهراه و مینیاتوری از فرهنگ‌های ایران است. از سال ۱۷۶۱ قمری، پناهگاه مهاجران بی‌شماری بوده است که هر کدام گوشه‌ای از فرهنگ خود را به این شهر آورده‌اند. در کوچه‌های مشهد می‌توان خرمشهر، زاهدان، کابل و فرهنگ‌های ترکی و کرمانجی را دید. مهاجران با طعم غذاها، ادویه‌ها، رنگ لباس‌ها و مرام و مسلکشان، سخاوتمندانه فرهنگ خود را در شهر گسترانده‌اند. تعطیلات عید نوروز فرصت مناسبی است که با سرزدن به محلات مختلف شهر مشهد به گوشه‌گوشه کشور سفر کنیم و در این مطلب می‌خواهیم به بخشی از آداب و رسوم نوروزی این اقوام در مشهد اشاره کنیم تا سفرهای نوروزی قشنگ‌تری در مشهد داشته باشید.

بلوچ‌ها: خوش‌پوش با رسوم رنگارنگ

بلوچ‌ها، سیستانی‌ها و زابلی‌ها به دلایل مختلف به مشهد مهاجرت کرده و در محله‌هایی خاص ساکن شده‌اند. آن‌ها ارتباطات قومی و لباس محلی خود را حفظ کرده‌اند.

سالی پر رونق با خوردن «چلبک»

بسیاری از رسوم نوروزی مانند جشن بهارگاهی و کاشت درخت خرما به دلیل ممکن نبودن اجرا در مشهد از یاد رفته‌اند. با این حال، پخت نان روغنی «چلبک» و نان مثلثی «بورک» همچنان رواج دارد. سمنوی سیستانی نیز برای سفره هفت‌سین تهیه می‌شود.

سرمه، هدیه‌ای به سوی چشم

جشن نوروز بین بلوچ‌ها کم‌رنگ شده است، اما آیین «سرمه‌سای» هنوز اهمیت دارد. زنان بلوچ سنگ سرمه را می‌سایند و در روز اول بهار به دختران هدیه می‌دهند. بسته‌های سرمه در بازار تاجرآباد مشهد پرفروش است.

یک بده‌بستان خوش مزه

سیستانی‌ها و بلوچ‌ها با وجود تفاوت‌ها، داد و ستد‌های فراوانی دارند. سیستانی‌ها در نوروز کره و خامه را به روغن حیوانی تبدیل می‌کنند و با خرماهای هدیه گرفته شده از بلوچ‌ها، حلواي «مدر» درست می‌کنند و به عنوان عیدی برای آشنايان بلوچ خود می‌فرستند.

ترک‌ها: قوم قدیمی با فرهنگ آمیخته

ترک‌ها، از اقوام قدیمی مهاجر مشهد، با فرهنگ این شهر درآمیخته‌اند. قفقازی‌ها، مروی‌ها، بادکوبه‌ای‌ها، تبریزی‌ها و ترکمن‌ها در طول تاریخ به مشهد مهاجرت کرده‌اند. محله‌های قدیمی ترک‌ها شامل سرشور، چهارباغ، پاچنار و ته‌پل محله بوده است.

ورود به سال جدید با نان و سبزی

رسم جالب ترک‌های عشق‌آباد: بزرگ‌ترین مرد خانواده با نان و سبزی وارد خانه می‌شد تا سالی پربرکت را نوید دهد. همچنین، تفسیر نقش تخم‌مرغ برای پیش‌بینی سرنوشت هر فرد در سال نو انجام می‌شد.

عبور از سیاهی چهارشنبه‌سوری یا شیربرنج

چهارشنبه‌سوری ترک‌های بادکوبه‌ای (باکو) با پریدن از آتش و خواندن شعر «آبیل، ماتیل چرشنبه/ بختم آچیل چرشنبه» همراه بود. شیربرنج به عنوان غذای مخصوص، نماد عبور از سیاهی‌ها در این شب پخته می‌شد.

سال پرهمان با دلمه

آذری‌های مشهد عروسک «تگم» را فراموش کرده‌اند، اما خنجه‌برون (فرستادن هدیه به خانه عروس) در چهارشنبه‌سوری را گرامی می‌دارند. پختن دلمه برگ‌مو در لحظه تحویل سال نیز به نشانه سالی پر از مهمان انجام می‌شود.

عرب‌ها: نجیب با عطر جنوب

مهاجرت خرمشهری‌ها و آبادانی‌ها به مشهد یادآور جنگ و دردی مشترک است. مجتمع شهید بهشتی (شهرک عرب‌ها) با فلافل، سمسوسه، ماهی و خرما، تکه‌ای از جنوب را در مشهد زنده کرده است. شعار «آبادان برزیلته» و صدای «دَمَام» و «نی‌انبون» حال‌وهوای جنوبی به این شهرک بخشیده است.

مرکز خرید ماهی شب عید

مجتمع شهید بهشتی به دلیل تنوع و قیمت مناسب ماهی‌های تازه خلیج فارس، به مرکز خرید ماهی شب عید مشهدی‌ها تبدیل شده است. نسل سوم عرب‌های شهرک، نوروز را به تقلید از دیگر مشهدی‌ها با ماهی به روش‌های مختلف جشن می‌گیرند.

رمضان برای عرب‌ها شیرین‌تر از نوروز است

برای نوروز شیرینی خرمايي شبیه کلمپه پخته می‌شود، اما در رمضان انواع شیرینی مانند لگیمات، بامیه عربی و کاستر تهیه می‌شود. بازی گروهی «صیگله و لاگ» نیز در تعطیلات عید انجام می‌شود.

دوره‌می‌های افطار تا سحر

هم‌زمانی نوروز و رمضان فرصتی برای دوره‌می‌های افطار تا سحر فراهم کرده است. خرماي سفره افطار نیز از انواع خرماي جنوب تهیه می‌شود. عرب‌های مشهد نوروز را یک روز جشن می‌گیرند، اما امسال از هم‌زمانی این دو عید برای دوره‌می استفاده می‌کنند. در رمضان «تعتومه» برگزار می‌شود و عید فطر با عیدی دادن و «فک‌جزن» (هدیه‌دادن لباس رنگی برای از عذار آوردن) گرامی داشته می‌شود.

کرمانج‌ها: دلیر با رسوم به یادماندنی

کرمانج‌ها که برای محافظت از مرزها به خراسان کوچانده شدند، جمعیت زیادی از مشهد را تشکیل می‌دهند. آن‌ها در محلات غربی و جنوب‌غربی شهر ساکن‌اند.

آمال و آرزوهای «هفده‌مال» زیر یک سنگ

کرمانج‌ها لباس‌های سنتی خود را کنار گذاشته‌اند، اما رسوم نوروزی را حفظ کرده‌اند. در رسم «هفده‌مال»، هر فرد سنگی را در دشت نشان می‌کند و پس از تحویل سال، رویش سبزه زیر آن نشانه سالی پربرکت است.

علفه؛ جشنی به نام مردگان، به کام نیازمندان

در عید علفه، کرمانج‌ها با بردن شیرینی و میوه سفره هفت‌سین بر سر مزار درگذشتگان، این خوراکی‌ها را با نیازمندان به اشتراک می‌گذارند. آن‌ها با پخت «چوزمه» یا «سوزمه» این عید را گرامی می‌دارند.

«موری» به نام چه کسی درمی‌آید؟

در چهارشنبه‌سوری، کرمانج‌ها آش «دانو» می‌پزند و مهره‌ای به نام «موری» در آن می‌اندازند. به نام هرکس که موری دربیاید، سال، سال شانس‌اوست و به مراد دلش می‌رسد.

کشتی‌باچوخه، سرگرمی نوروزی کرمانج‌ها

کشتی‌باچوخه از تفریحات رایج کرمانج‌هاست که در روزهای نوروز رونق بیشتری دارد. گود زین‌خان اسفراین در سیزده‌به‌در، میزبان پرتماشاجی‌ترین مسابقات کشتی در ایران است.

